

ოშობი

1990

საბჭოთაობა

13

დღიური

№149 (10386)

ფასი 8 კპ.

გაზეთი გამოდის 1990 წლის 1 მარტიდან

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი

31 წელი მკითხველს!

ჩვენს რესპუბლიკაში მიმდინარე საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ცვლილებები გვაძლავს უფლებას, ვთქვათ, რომ ახალ იდეებს, თავისუფლებას, პარტიის გარდასაღებ პერიოდში დავამყარებთ ნამდვილი დემოკრატია, პრესის, სიტყვის კრების და სხვა თავისუფლება.

ჩვენში მიმდინარე სამხედრო ცვლილებების შედეგად ისიც, რომ ჩვენს ვაჟებს 15 წლისავე წინააღმდეგობის აქტით „ზუგდიდის“ საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი. ამრიგად, იგი არც ერთი პოლიტიკური ორგანიზაციის დამატება არ იქნებოდა, რაც იმას ნიშნავს, რომ თავისუფლება.

თავისუფალი გაზეთის რედაქციის კარგა და ნებისმიერი შეხედულების, პოზიციის ადაპტაცია, სხვადასხვა საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ორგანიზაციებისათვის, რომელთა შიშინაა ჩვენივე მუშაობის, დემოკრატის, თავისუფლების დამცვერება.

პრესის თავისუფლებაზე, პარტიის უფლებებსა და თანამედროვე ეტაპზე ჩვენს წინაშე მდგარ ამოცანებზე სასაუბროდ გვიწევს „ოდიშის“ მკითხველებს, მკითხველებს, დაინტერესებულ საზოგადოებას.

შეხვედრა შედგება ამა წლის 28 დეკემბერს რედაქციის შენობაში. მკითხველს მკითხველებს, ფართო საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებს, თანამემამულეებს, მათთვის გვეწვიათ 28 დეკემბერს 15 საათზე, ვაჟთ „ოდიშის“ თანამშრომლები მზად არიან პასუხა გასცენ თქვენს მიერ დასმულ ნებისმიერ საინტერესო საკითხზე, თქვენთან ერთად გავერთ პრესის წინაშე მდგომი ამოცანები და თქვენი მოსწავლეობით განხილვას ვაჟთ უფროსი ხანტერებს და შენახსიანა.

ხელთ გაზეთის რედაქციაში მისვლას „ოდიშის“ რედაქცია.

აზერბაიჯანი — საქართველო: გაპარტოვებით თანამშრომლობა

დღემდამდე აზერბაიჯანის რედაქციაში იტალიელ ვიზიტორს ჩავიდა საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე თ. ა. ხიჯუა. საქონი იგი შეხვედრა აზერბაიჯანის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს ზ. ა. მანანოვს. ბატონი თენგიზ ხიჯუა და მისი თანმხლები პირნი ეწვევიან შემიღებულ შეხვედრაში მთიან მარტო, სადაც დაკრძალული არიან იანგის ტრაგიკული ამბების მსხვერპლები. მწუხარე დუმილით, სტუმრებმა ყვავილებით შეამკეს საფლავები.

წაშლადღეს გაიშროა მოლაპარაკება მხარეთა სამთავრობო დელეგაციებს შორის.

მოკავშირე რესპუბლიკათა სუვერენული უფლებების დამცვერების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ფაქტორია მტკიცე კურსი, რომლისაღ დადგენ აზერბაიჯანი და საქართველო, თვისებრივად ახალ საფუძველზე პირდაპირი ურთიერთობების გაფართოებისა და საერთაშორისო-საზოგადოებრივი კავშირების გაღრმავებისათვის. ურთიერთშეწყობილი თანამშრომლობის შედეგად განვითარებაზე დიდ გავლენას მოახდენს გადახვლა საზარო ურთიერთობაზე, პოლიტიკური ვითარების შეცვლა რეგიონსა და მთლიანად ქვეყანაში. სწორედ ამ ცვლილებათა კონტექსტით მიმდინარეობდა მოლაპარაკება, რომლის დროსაც ორივე მხარემ აღნიშნა, რომ საქონი გაღრმავდეს ტრადიციული მეგობრული ურთიერთობათა დაჩქარების აზერბაიჯანსა და საქართველოს საერთაშორისო პარტნიორობა გააქრას. რესპუბლი-

კებს შორის ურთიერთობებში. მოსულთა თანამშრომლობა წარსულში არ უაღიბდებოდა აზერბაიჯანის სახარგებლოდ. განსხვავება შეადგენდა დაახლოებით 150 მილიონ მანეთს. მარტამ ახლა პოზიციები გააღწივრდება, საქართველოს მხარემ განაცხადა, რომ განისათვის მზად არის დაფაროს დისბალანსის დაახლოებით შესამდე ძირითად მაგისტრალური ელმავლების, აგრო-სამრეწველო პროდუქციის, ღონის ნავლინის დაშატებითი მიწოდების ხარჯზე. თავის მხრივ მომავალ წელს, ნავთობ-პროდუქტების წარმოების ერთგვარი შემცირების მიუხედავად, აზერბაიჯანში გამოახსნა შესაძლებლობანი დაკავშირების პარტნიორობა თხოვნა და შეინარჩუნოს საქართველოში წლიდან წლიდონწე საწვავ-საბოხი მასალების მიწოდებათა მოცულობა.

მოლაპარაკებაზე განიხილეს სატრანსპორტო კომუნიკაციების უმნიშვნელოვანესი საკითხები. კერძოდ, იმსჯელეს საავტომობილო მაგისტრალბითა და რკინიგზით ტვირთის გადაზიდვასთან ფოთის ნავსადგურის შესაძლებლობათა გამოყენებასთან დაკავშირებულ პრობლემებზე. დღეს თვისებრივად უნდა შეიცვალოს დაშქისანის მაშლიდრებელი კომბინატისა და რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის კავშირურობის თვისების მოძველებული ფორმები. რომლებიც ხელს უშლის საწარმოთა შემდგომ განვითარებას.

მხარებმა მოლაპარაკებ ითანამშრომლონ არა მარტო სამეურნეო სფეროში, არამედ ეროვნულ-საზოგადოებრივ, გა-

რემოს დაცვისა და რეგიონში ეკოლოგიური და სანიტარული ვითარების გაჯანსაღების დარგში დოკუმენტის საბოლოო ვარიანტში ჩაწერილია, რომ საშინაო ბაზრების, პირველი საქონების საქონლით უზრუნველყოფაში მოსახლეობის ინტერესების დაცვის მიზნით მხარეები შეთანხმდენ დროულად აცნობონ ერთმანეთს და შეთანხმონ თავიანთი მოქმედება საცალო და შესასყიდი ფასების შეცვლის, საშინაო ბაზრის რეგულირების სხვა ფორმების გამოყენებისას, გადაწყვეტილია აგრეთვე ერთად გაიოვლის-წინონ ღონისძიებანი, რათა აღკვეთონ სამეურნეო სუბიექტების ყოველგვარი ცდა, თუ ისინი მიზნად ისახვენ ორი რესპუბლიკის ინტერესების შელახვას. მხარებმა აკისრეს ვალდებულება ერთმანეთთან შეთანხმებლად არ გადასცენ შესამე მხარეს ენერჯი და სხვა რესურსები, რომლებსაც აწვდიან მხარეთა სახელმეურნეოებლო ვალდებულებებით.

მოლაპარაკების შედეგების მიხედვით დაილო სამთავრობო-შორისი შეთანხმება აზერბაიჯანის სს რესპუბლიკისა და საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკურა, მეცნიერულ-ტექნიკური და კულტურული თანამშრომლობის შესახებ. მას ხელი მოაწერეს აზერბაიჯანის სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ზ. ა. მანანოვმა და საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ თ. ა. ხიჯუამ. ხელმოწერის ცერემონიის შემ-

დღე აზერბაიჯანის კორესპონდენტის თხოვნით ორი რესპუბლიკის მთავრობათა მეთაურებმა განმარტეს ეს მოვლენა.

—ჩვენ ძალზე კმაყოფილი ვართ ერთობლივი მუშაობის შედეგებით, —თქვა ბატონმა თენგიზ ხიჯუამ. —ესოდენ მასშტაბური შეთანხმების ხელმოწერა ახალ ემპულსს მიანიჭებს ჩვენს ტრადიციულად მეგობრულ მშურ ურთიერთობას. ვიმედოვნებთ, რომ მოახლოვდება კავშირურობის გაფართოებას კარგი შედეგები მოჰყვება და მხარეთა მკონომიკა უფრო ინტენსივად იწყებს განვითარებას. აღვნიშნავ აგრეთვე, რომ ვაპირებთ მნიშვნელოვნად გააფართოოთ ორმხრივი საქონიანობა ბუმბინარულ დარგში, შესამე ქვეყნებში გასვლის, ერთობლივი საქარბოების შექმნის სფეროში.

—ახლანდელი მორიგება ხელიდება წმინდა ეკონომიკური თანამშრომლობის ფარგლებს, — აღნიშნა ბატონმა მანანოვმა. — შეთანხმების ხელმოწერა მოწმობს რესპუბლიკებში აღებული პოლიტიკური კურსის ურთიერთცნობას. კმაყოფილი ვართ, რომ საქართველოს ახლმა უწყენა საბჭომ და ახლახან ჩამოყალიბებულმა მთავრობამ გამოჩინეს კეთილი ნება და ჩვენი მტკიცე, მრავალსაუბუნოვანი მეგობრული კავშირურობის ბედისათვის დიდი პასუხისმგებლობის გაგება, რომლებმაც ხელი უნდა შეუწყონ თანხმობას და სიმშვიდეს ამიერკავკასიაში. ამ თვალსაზრისითაც მწელია გადაჭარბებით შეუფასო ხელმოწერილი შეთანხმება.

ბატონი თენგიზ ხიჯუა, „საქართველო“.

**ჩვენს მკითხველს
შეგახსენებთ: თუ გსურთ
1991 წლის იანვრიდან
მიიღოთ გაზეთი „ოდიში“
ნუ დააყოვნებთ
ხელმოწერას.
გაზეთის საცალო ფასი
5 კპაკია.**

კვირვასო მკითხველო!

გვჩერა, რამე ჭერ თუ არ გამოვიწერა, 1981 წლისათვის აუცილებლად გამოიწერე ვურნალ „პარტიულ სიტყვებს“, რომელიც უახლოეს ნომრიდან „საზრისის“ სახელწოდებით უნდა გამოვიდეს. დღე, შენთან ერთად ისიც დონივრად გაება დიდ ეროვნულ საყვარში, მართალი, პირუთენელი სიტყვით იბრძოლოს ჩვენი ცხოვრების განახლებისათვის. ხვალინდელი საქართველოს სუვერენული სახელმწიფოებრიობისათვის.

„საზრისი“ შენი ხელმწიფობით ნამდვილი სახალხო ვურნალი უნდა გახდეს, სადაც კემარტი ისტორიული სიპართუ.—იქაც ჩვენი

მინც ვურნალის კუალიტატივას იცნოვთ კომუნისტებრივ და არა კომუნისტებრივ, ალბათ გავსს არ იმყოფებოთ გამოვიწეროთ თუ არა ვით უმჯობეს, არც ისი მკირი დირს.—წელიწადში 7 ნაბეტი და 20 კპაკია, 5 თვით 8 ნაბეტი და 20 კპაკია, 3 თვით—1 ნაბეტი და 80 კპაკია.

ვურნალთან ერთად ჩვენ გვაქვს ბიბლიოთეკა, რომელიც 8 თვეში ერთხელ გამოდის. მისი ფასია წელიწადში 36 კპაკია. წლებულს იგი მთლიანად დაეთმო „რეალიზირ ტარმინთა ლემსინონსა“, რომელსაც მალე მიიღებთ.

ჩვენი კოლექტივი ყველაფერს იღონებს, რომ პოლიტიკური, სულიერი, ეკონომიკური, კულტურული თუ საერთაშორისო ცხოვრების არც ერთი კუთხე-კუნჭული არ დაგვრჩეს თვალშეუვალებელი და კალამ-შეუხებელი.

ვურნალის ვურცლავა პირუთენელად არახსება აგრეთვე თქვენი მხარის დღეგანგებვა მთელი თავისი ლხინითა და შიკრით.

გვეწერთ, არ გიშტყვებთ.

გაუ, ერთად ვიგროვოთ დიდი სიხარტლისა.

მინც.

შურნალ „პარტიული სიტყვის“ (საზრისის) რედაქცია.

საგარეო საზოგადოებას, არ განიცვლივს სხვაგვარად...

საგარეო საზოგადოებას, არ განიცვლივს სხვაგვარად...

რას ვუპირისპირებით ავტორიტარული იდეოლოგიის მსხვერპლს?

გაზეთ „ქართული ფილმის“ ბოლო ნომერში მერაბ მაშადაძის მიხედვით წერილში „ფილოსოფიის ბედი“ ნაირა გილაშვილი ერთგან აღნიშნავს: „...დექტრინათა ხანგრძლივი ბატონობის შედეგი კი ეს არის, რომ როდესაც იწყება რომელიმე ავტორიტარული იდეოლოგიის მსხვერვა, საზოგადოების დიდი ნაწილი მას უპირობო აწროვნებას კი არ უპირისპირებს (ვინ უპირისპირებს), არამედ საწინააღმდეგო დექტრინებსა და კლდეებს სისტემას, ხოლო ბრძოლის მეთოდებად იყენებს იმას, რაც იცის, რაც გაქვია აქვს, ანუ იმ მეთოდებს, რითაც მას უბრძოლა გახატონებული კლასი. ნიშანდობლივია, რომ საქარო განცხადებებსა თუ პროგრამებსა ოპოზიცია აღიარებს უწინდელ მეთოდების პრინციპულ მეთოდობას, მაგრამ რეალურად მისი დიდი ნაწილი მოქმედებს პოლიტიკური მკაცრების კანონებ-

ით. ამ შეგნებულ თუ უგნებლად გაორებით გრძელდება წინობრივი საფუძვლების შემდგომი გაქველვა, რასაც ასევე უფრო ხაზში ხასიათი აქვს, რადგან ეს ხდება დესტრუქტიურულ ხელისუფლებას დაპირისპირებული ძალის მხრიდან, რომელიც მოქმედებს მაღალი იდეების სახელით...“
ეს ზოგადი განცხადება აქარაღი მთავარად „მხედრონის“ წევრთა მიერ დაწესებული შიმშილობის შემდეგ საქართველოში შექმნილ სიტუაციას.
დავიწყეთ იქიდან, რომ საქართველოს ახლადშექმნილმა პარლამენტმა თავისი ყურადღება პირველად სესიაზე მიმართა მხედრონის წევრთა „დანაშაულობებზე“, ვიდრე იგი გამო-

ძიებული იქნებოდა, ვიდრე იგი დამტკიცდებოდა. (ეს კი დღემდე არ არის გარკვეული, პირიქით უარყოფილ იქნა). ავრდა ქვა და აღშოთებული ხალხის რისხვა თავს დაატყდა ჯერ „მხედრონს“, რომელიც იმდროინდელი განსაკუთრებული უპიდურესი ფორმით გამოცხატა, ხოლო შემდეგ ეროვნულ კონგრესს. რა არ უწოდებს, როგორ არ ლანძღვს ხვდასხვა წარუფრება (წინდების საქსოვი სააქტიურო კომპლექტიდან დაწყებული) ეს აღმანიშნები, რომელთა დანაშაულში ჯერ გამოძიებაც ვერ გარკვეულა.
დავუბრუნოთ და გულახდილად ვთქვათ, არ მოგვაგონებს იგი იმავე მეთოდების დანერგვას, რასაც ასე ვერძოდით, რასაც ასე ვეწინააღმდეგებოდით.—ბო-

ლშვიკურ მეთოდებს, როცა ასე ათასობით ადამიანი გაუსაძლისად ტყვედ იხსობოდა ხალხის მტრების იარაღით.
ჩანს, არც ისე იოლია ბოლშევიზმის კლანებისგან ადამიანთა აწროვნების გათავისუფლება, მაგრამ თუ ეს ვერ შევძელით, თუ ჩვენი აწროვნება ყოველგვარი დექტატის გაუღწევად არ განიწმინდა, ჩვენი ხსნაც არ იქნება.
მინდა შეთხვევლ ერთი ასეთი ეპიზოდი შევახსენო „საბარბიდან“, როცა დამნაშავეს, ცოდვლს ყველა მიხედვით ჩასაქოლად და ქვეშ აღმართავენ მის თავზე, მაცხოვარი ერთი წუთით შეაჩერებს მათ და მიმართავს: ესროლს პირველმა იმან ვინც უყოფელიაო. აღმართული ხელები ძირს ჩამოეშება, ვერაინ გაბედავს პირველმა ესროლს...
განა ეს ეპიზოდი მრავლისმეტყველი არ არის?
დ. ტაბაღაძე

გამოცხადდა სრული დეპოლიტიზაცია

მიმდინარე წლის 8 დეკემბერს ჩატარდა ზუგდიდის საკომუნისტრობათმშობის სამშენებლო ორგანიზაციის საბჭოს პირველი პარტიული ორგანიზაციის კრება, რომელშიც განიხილა საქონის დეპოლიტიზაციის შესახებ.
კრების დადგენილებით გაუქმდა საწარმოს პირველი პარტიული ორგანიზაცია. გამოცხადდა სრული დეპოლიტიზაცია.
დ. ტაბაღაძე

საბაზრო ეკონომიკაზე გადასვლის წინ

თავისუფალ საბაზრო ეკონომიკაზე თანდათანობით გადასვლის ერთ-ერთი პრინციპია მიწოდებისა და მოთხოვნილების საბაზრო ძალების რეგულირება, კვების პროდუქტების მწარმოებელ ორგანიზაციებთან ერთად, თავიანთ სიტყვას ამბობენ ჩაის გადამამუშავებელი ფაბრიკის კოლექტივები.
№ 1 ჩაის ფაბრიკის (დირექტორი ბ. შოგინა) მთავარ ტექნოლოგ ლეონარ კაბარაძისა და მთავარ ეკონომისტ კლარა ფრენსტანს საუბარში გამოიკეთა მთელი რიგი საკითხები, რაც კიდევ უფრო გააუმჯობესებს ქართული ჩაის ხარისხს, წინ წააწევს ეკონომიკას.

ლეონარ კაბარაძის განცხადებით, სიახლეთა დანერგვით ჩვენმა კოლექტივმა გარკვეულ წარმატებებს მიაღწია. მომავალი

წივ შენგელას, არველოდ ხაგეფის, გიორგი აბაქელიას, ვახტანგ ზარანდიას, ბადრი სობაძის, ელმეურნეოლის ინჟინერს ანდრო წიფურას, ელექტრიკოს ვლადიმერ ივორისკის, ცენტლურეშებს ეგვივი კომისსა და ვლადიმერ ვრუცეს.

ლეონარ კაბარაძის განცხადებით, სიახლეთა დანერგვით ჩვენმა კოლექტივმა გარკვეულ წარმატებებს მიაღწია. მომავალი

დამბარისხებელი შანქანა, რომელიც ყოველგვარი უხეში და გარეშე მინარტყების მქონე ნახევარფაბრიკის დახარისხებით

კლარა ფრენსტანს ფაბრიკის კოლექტივმა გასულ სეზონში მიიღო და გადაამუშავა 6,343 ტონა ჩაის ნედლეული, გამოშვებული 1,587 ტონა შავი შაიხის ჩაი.

ძიების გზაზე

სეზონი არც ისე შორსაა. დაგეგმილი გეგმის 600 ტონა ნედლეულს გადაამუშავება, დღის წესრიგშია გამოშვებული პროდუქციის ხარისხი, ისევე და ისევე ამ შემთხვევაში გეგმის დამატებით გადართობას. დაენერგეთ ნახევარფაბრიკის ბუნებრივი შენახვა, გაგაუმჯობესეთ მისი თერმული დამუშავება. ამჟამად ძნელადსარეაქტიური პროდუქცია ფაბრიკის არ გააჩნია. დღემდე ჩაის დაფასობა ფაბრიკაში წარმოებდა ხელით. ამჟამად მიმდინარეობს ორი ავტომატური დამფასებელი (უცხოური მარკის) დანადგარების მონტაჟი. მომზადდა ოპერატორები. ნახევარფაბრიკის დაბარისხებისათვის დამონტაჟდა „ხაბეს“ ტიპის

იძლევა მაღალი ხარისხის პროდუქცია.
იმ ორგანიზაციებიდან ვისთანაც ხელშეკრულებაა დადებული ფაბრიკა იღებს ლაო ჩაის. მიღებულია 260 ტონა ლაო, რომელიც პირველად გადაამუშავების შემდეგ ეგზავნება ექსპერიმენტალურ ჩაის ფაბრიკას. მზარდობს ახლის მოსახლეობას.
ასევე, ლაო ჩაის გადაამუშავების პარალელურად მიმდინარეობს ყველა საამქროს კაბრატურად შეკეთება.
შექმნილია რემონტორთა ბრიგადები, ზეინკლები, შემდგომლები, ელმონტორები, ცენტლურეშები მთელი რიგითი მუშაობენ. გამოყვით ზეინკლებს: თორ-

წარმოების ეკონომიკის გაძლიერების მიზნით ამოქმედდა საკონტროლო ფაბრიკა, რამაც ფაბრიკის ავტომატიზაციასთან დაკავშირებით გამოთავისუფლებული მუშების დამატებას შეუწყო ხელი.
გასულ სეზონში ტექნიკური პროგრესის დანერგვამ, საწარმოს პროდუქტების ავტომატიზაციამ დიდი ეკონომია მისცა ფაბრიკას. თუ კი ადრე ერთ ცვლს ემსახურებოდა 17 კაცი, ავტომატიზაციის შემდეგ მუშაობს 7 კაცი. ამან საგრძობად გაზარდა შრომის ნაყოფიერება და მან 14,3 პროცენტს მიიღწია.
წინ ძიების გზაზე.

იყო ტაში, მადლიერება

ამ დღეებში ქალაქისა და რაიონის კულტურის განყოფილებებმა ენგურქალაქალკომბინატის კულტურის სახალხოში ჩატარეს ახალგაზრდა ლოტარის ბესიკ ჭითანავას ხელმძღვანელობით მოქმედი ბავშვთა კოლექტივების საანგარიშო კონცერტი. გარდა ადგილობრივი მკურნალებისა, საღამოზე მოვიდნენ სტუმრები თბილისიდან, გალის რაიონიდან. სცენასა და დაბაზს შორის პირველი სიმღერიდანვე დამყარდა სასურველი კონტაქტი, რამაც დიდად განაპირობა კონცერტის წარმატება.
როგორც ყოველთვის, ამჯერადაც დიდი წარმატება ხელდასაძრავ რაიონული და საქალაქო კულტურის სახლებთან არსებულ ვაჟთა და გოგონათა ანსამბლებს „მზარის“, „ცირას“, აგრეთვე გადის კულტურის სახლთან არს-

ებულ ვაჟთა გუნდს „მზარის“, მათ მიერ შესრულებულ იქნა 84 სხვადასხვა ხალხური სიმღერა სცენაზე იდგა და საოცრად მარშიონულ მანერებს ავვირისტებდა 180 ბავშვი. ტაში, ყვავილები, აღტაცების გამოშხატვები შეძახილები ახლდა თითოეულ მუსიკალურ ნომერს. და ყოველივე ამის შემოქმედი გახლავთ 28 წლის ნიკიტა მუსიკოსი ბესიკ ჭითანავა, რომელიც, ვასაოცარი სიყვარულით ემსახურება მოზარდების ესტეტიკური აღზრდის, ქართული მუსიკალური მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის კეთილშობილურ საქმეს.
კონცერტის წარმატებაში გარკვეული წვლილი შეიტანა წამყვანმა რიტა გურჩიანამ.
ლ. შარხაძე,
კულტურის განყოფილების ინსპექტორი.

ქართული ხალხური სიმღერების ნიჭერ ოსტატად ითვლება რესპუბლიკური და საქართველო ფესტივალების ლაურეატი, ანსამბლ „ჩელას“ ხოლისტა ლეონარ შირიბი.
მის მიერ შესრულებულ სიმღერებს მუდამ მოწონებთ ხედება მსმენელი. ეს ჯალთვილი მშობლიური მანგებიც, რომ საღმუნად ეფინებინ ჩვენს მრავალტანჯულ სულს... წუთიერად მაინც გვაიწყებენ ათას საზარუნავსა და გვიყურებენ ტკი-

ვილს.
შვიდი წლისას დაუწყია ფანდურზე დაკვრა, თან საქუთარ სიმღერებს ასრულებდა. რა დაავიწყებს პირველ გამოსვლას სცენაზე, როდესაც მეთოხველასელმა, პატარა გოგონამ თავისი გასაოცარი ტემპით ხმითა და საქუთარი სიმღერით „სამშობლოზე“

მონიბლა მსმენელს. ეს იყო მისი ცხოვრების ყველაზე ბედნიერი წუთები, რადგან წარმატება აქედან დაიწყო...
მოსწავლეობის პერიოდში სიმღერასთან ერთად აკრობატულ ნომრებსაც ასრულებდა სცენაზე. კონსერვატორში დადიანის კლასში, თამაშობდა საბავშვო

პიესებში, იყო წამყვანი სხვადასხვა ლონისტიკისა. მეთოხველასში ყოფნის დროს თანამშრომლობდა წალენჯიხის კულტურის სახლში. ამ დროს დაწერა საესტრადო მიმობილება „თბილისი 1800 წლისა“, ამ პროგრამით შემოიარა დასავლეთ საქართველო.
ერთ დროს საესტრადო ანსამბლშიც მღეროდა, დრმატულ დასშიც მონაწილეობდა.
1988 წლიდან დღემდე ანსამბლ

ამე“, „ჩქიმი ბოში, თოლი გვირაკ, რომლებიც დიდი პოპულარობით სარგებლობენ.
ახლანდინავია ის უაქტი, რომ სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქმა, უწმინდესმა და უნეტარესმა ილია მეორემ მოიწონა ლუარა ქირიის სიმღერა „მ არილი“ და ჩაიწერა. აგრეთვე, ეს სიმღერა ჩაიწერეს ებრაელმა სტუმრებმა, რომლებიც ამასწინათ, ისრაელიდან იყვნენ ჩამოსულნი.
წარმატება იოლად არ მოსულა... დაძაბული შრომისა და უძილო დაღმების შედეგია ყოველივე... ორი შეიღის დედასა და ოთხი შვილიშვილის ბებიას ყოველდღიურ საზრუნავს რა გამოუღებეს. მაგრამ სიმღერა მისი დარდისა თუ დაღლილობის განმქარგებელი.
და მღერის ლუარა ქირია... თავდაიწყებოთ უმდერის მამულს, თავისუფლებას, სიყვარულს...
ნ. ზამბარაძე

უელერის გაეულს, სიყვარულს

„ჩელას“ (ხელმძღვანელი გ. ჯორჯია) და ვოკალურ ტრიოში მღერის ბესიკ ჭითანავასა და მამუკა ჭიქიასთან ერთად. არის ავტორი სიმღერებისა: „რეკავს ზარი სიონისა“, „სიმღერ საქართველოზე“, „მ არილი“, მერკული სატრფიალო სიმღერებისა: „ბოშ მუშენი“, „სქან სისქე

როგორც ყველაფერს, ხარც ვერ
თი-ორი წლისაღიანის მოტრფია-
ლზე ჩვენს ქუჩაზეც ცხოვრ-
ობს. ამას წინათ ერთ-ერთმა
მათგანმა დიმიტო მითხრა:

ყველა-უპატრონოა რაც ვინც
კუთვნიან.
ქუჩის დასაწყისი, რაღაც ორ-
ასიოდე მეტრია მოსაუაღრდა
ამ რამდენიმე წლის წინ. მერე

გიშვავთ ინგვზე სანადიროდ!

წაშორის დაღვამა მიხარია, ა,
ავერ, ჩვენს ლერმონტოვის
ქუჩაზე გარეული ანუების და-
ხატრენი ისეთი გუბე-ჭანჭუ-
ბია, თოფიანი კაცი ქალაქში
კი არა ქუჩისაშუც იშვიათად
ნახავს.

მოახლოებულ მოსაქვეთზე
კანალიზაცია გაიყვანეს (წყალ-
ხადრეა აღრიდებენ თუ) და
წორმალური თუ არა, ცხოვ-
რების მინიმალური პირობები
მანც აქვს 10-12 ოჯახს. ხოლო
„ახლადაც აქით“ ვინც კახლობს,
მოკლებული ვართ საქანალიზა-
ციო თუ სასმელი წყლის სის-
ტემას. ახლადაც ვინ ჩივის,
ქუჩა წესიერად მანც რომ იყ-
ოს მოხრეშული ძირკვირისა
ხის ელექტრობისგან წაქცე-
ვა, მოუაზრებელი ელსა-
დენი მხოლოდ — გამოსაცვლ-
ელი.

რა თქმა უნდა, ხუმრობდა
ჩემი თანაქრელი. მაგრამ, რო-
გორც საზოგადოდ ყველა ხუ-
მრობა, ეს ნათქვამიც არ იყო
მოკლებული ჰუმანიტების მა-
რცხაღს.

ფიცით, უჭირს და ხერხი,
ხერხი საუქრალი აქვს ქვეყანას.
დახ, კომფორტზე პრეტენზიის
დრო წამდვლად არ არის. მა-
გრამ თუ მოსახლეობა წუმბე-
ტლასში იხრჩობა და ამის
მოგვარება დიდ ფულად ხარ-
ჯებთან არაა, დაკავშირებული,
უშოქმედობა დანაშაულის ტო-
ლია.

— ხელაქარბებული არ იქნება
თუ ვიტყვით, რომ ლერმონტო-
ვის ქუჩა ერთ-ერთი შველა-
ზე დაზიანებულია, კეთილ-
მოუწყობელი ქუჩა ქალაქში
გდომს. ამის გამო მოსახლეობა
სამართლიან უწყალოდობას
გამოთქვამს კომუნალური მეურ-
ნეობისა და, ხანთოდ, ქალა-
ქის ხელმძღვანელობის მიხამარ-
თით. ქუჩის მცხოვრებთა
არით, არის ე. წ. პრეტენ-
დირებული უბნები, ქუჩები,
რომლებსაც „პატრონის“ ხე-
ლი სასიყეთოდ ატყვია და არის
პირიქით-ქუჩები, რომელთა
არსებობა მხოლოდდა ფოსტა-
ლიონს თუ ანსოვს. ლერმონ-
ტოვის ქუჩაც სწორედ „ვივი-
ვივი“

... თუ მოცალდით, გიწვევთ
„გარეულ ინგვზე სანადიროდ...“
ლერმონტოვის ქუჩაზე.
გ. ჯაბაბაძარი.

ჭიდაობას რა უნდა?

ოთხიოდე წლის წინ ჩვენს
განეთში გამოქვეყნდა ეროვნული
სპორტის ადგილზე-განთავსების
სათვის დიდი მწრუფელის,
პროფესორების კომპლექსური
სპორტული სკოლის დირექტორ
ახ, სპორტის ობტატის გოგი
ჭიდაობა წერილი „ჭიდაობას
რა უნდა?“
მოგვყავს ამ წერილის ფრა-
გმენტები:
რომ შეგვიხიბოთ უძლიერეს
მოქიდავებებსა და ჭიდაობის
სპეციალისტებს, ჭიდაობას რა
უნდაო, დაუფიქრებლად გიპასუ-
ხებენ—პირველ რიგში საქიდაო
არენა, ინვენტარ-მოწყობილობა,
ფიზიკური მომზადება და იდეო-
ების ცოდნაო. სწორედ საქიდაო
არენის უქონლობამ დაგვიფიქრა,
როცა „კომპლექსურს“ რისკანსის
პირველობას გატარებდით თავი

სულად ჭიდაობაში. კარგია, რომ
რაიონში გავაჩინოა ჭიდაობის
სამი დარბაზი: ზედაფერში,
რუხსა და კანთში. მათ მოწყ-
ობაში დიდი წვლილი მიუძღ-
ვით ადგილობრივ ხელმძღვანელ
მუშაკებს, მწრთნელებს და
თორღებს, და აგანაოვს, და
გვიღობს, ს. კაკულიას...“
ბოლოს წერილში აღნიშნული
ყოფ, რომ მსაქთა კოლეგია
მილო დადგენილება, გამოცე-
დებს საქიდაო არენის მომზა-
დების ერთეული, და გამოთ-
ქმული იყო იდეა, რომ მომავალ
შეჯიბრების კოლეგიაებო სა-
კუთარ არენაზე დაიწყებდნენ.
მას ღირე მავრმა — წყალმა
ჩაიარა მავრამ აღნიშნულმა
წინადადებას მხარდაჭერა მხო-
ლოდ რუხის კოლეგურენობის
ფიზკულტურის კოლეგიაიდან

მილო, რომელიც გაკეთებ
საქიდაო არენა, სადაც ვადა
რაიონული შეჯიბრება იქვე
ტარდება, დანარჩენი სოფლები
თავაკებმა და რაიონის ფი-
კულტურის მესვეურებმა მიზან
შეწონილად არ ნათვლეს ერის
საქიდაობად ამ კუთხით.
ნახიჯს ვადადგმა.
კიდევ ერთხელ შევახსენებთ
მათ და ვთხოვთ შევლას, ვისაც
ქართული ჭიდაობის აღორძინ-
ებისათვის უძგერს ფულად,
მოინდომონ და სოფლებში
ახლადაგრობას მთავრების
ადგილებში მოაწოდონ მარტივი
ტიპის საქიდაო არენა, ამით კი
საშვილიშველო საქმე გაკეთდება?
ნ. ბაბუღიაძე,
სპორტსაზოგადოება „შეგარ-
დენის“ რისკანსის ინტერქ-
ტიორა.

იხარო გომეზაშვილი — 150

მიუძღვნა იუბილარს

უფრო აღნიშნა ქალაქის
მეორე საშუალო სკოლაში
ჩვენი დიდი განმანათლებლის,
„დედა-ენის“ შემქმნელის იაკობ
გოგებაშვილის იუბილად.
შესამე „კლასის მოსწავ-
ლებმა“ (ხელმძღვანელი ზ. ბი-
გვაძა), წარმოადგინეს ლიტე-
რატურულ-მხატვრული კომპო-
ზიცია, სადაც შეისანიშნავდ
წარმოინდა დიდი პედაგოგის
ცხოვრებისა და შემოქმედების
ეპიზოდები, მისი როლი ქა-

რთული ხალხის ცხოვრება
ში, ენისა და ეროვნების
შენარჩუნებისა და გაყვანა-
არების საქმეში.
დიდი პედაგოგის შესახებ
სიტყვები წარმოთქვას მოსწავ-
ლებმა: ს. ახალიანი, მ. ჭი-
ნჯაღაძე, მ. სიბინაძე, ს. სი-
ქინაძე და სხვებმა.
მხატვრული პროგრამით გა-
მოვიდნენ ს. ფარქია, თ. ჭი-
ნარია და სხვები.

„უფრო აღნიშნა“ ვერ-
თვს დადიანების სასახლის
კარის ცვეთილის მოძღვარი
მამა მიქაელი, რომელმაც პატ-
რიოტული სიტყვებით დაამაძვ-
რა მოსწავლეები, აკურთხა
მათი შემოქმედება, დალოცა და
მოუწოდა ცოდნის დაუღუბი-
საქენ, რათა საქართველოს
მომავალი ნიჭიერმა განათლება-
ულმა, თავისუფალმა თაობამ
ჩაბაძროს.
უფრო მკურნებელი დიდი
მოწონება დამსახურდა
ც. ურუშაძე.

როგორ ცხოვრობენ ისლანდიაში?

ყოველკვირულ საკავშირო გაზეთ „არგუმენტი ი ფაქტის“
მიმდინარე წლის 49-ე ნომერში გამოქვეყნდა ისლანდიის
დამლაშეიური კორპუსის თანამშრომლის ფ. ლუზინის
პასუხი ქალაქ ზაპოროჟიეს მცხოვრების ი. სივოკინის შე-
კითხვებზე, რომელიც ასეა დასათურებული: „როგორ ცხოვ-
რობენ ისლანდიაში?“

1988 წლის აღწერით ისლანდიაში
ცხოვრობს 251743 კაცი. მათ
შორის 128148 მამაკაცია და
123275 ქალი.
სიცოცხლის მიხედვით ისლან-
დიის ერთ-ერთი პირველი ადგი-
ლი უკავია მსოფლიოში, მამაკაც
ხის სიცოცხლის ხანგრძლივობა
74,3 წელია ქალებისა 79,9
წელი. თუ 1950 წელს ამ ქვე-
ყანაში იყო 248 კაცი, რომელთა
ასაკო 80 წელს სქარბობდა,
1989 წლისათვის მათი რიცხვი
1000-მდე გაიზარდა.
სამუშაო დროის ხანგრძლი-
ვობა განვითარებულ ქვეყნებ-
თან შედარებით აქ ყველაზე
მაღალია. ისლანდიაში მამაკაც
ხისათვის 57 საათიანი სამუშაო
კვირაა, ქალებისათვის კი 48
საათიანი. ისლანდიელი ბენსიანე
გალის 87 წლი, ასაკში.

ჩვენი განეთის დღევანდელ წინარში გაქვეყნებთ დასტულ
შეკითხვებზე გაცემული პასუხების შემოკლებულ თარგმანს.
ფიქრობთ, იგი დაინტერესებს ჩვენს მკითხველს.

1988 წლისათვის ისლანდიაში
არ იყო ერთი უმუშევარიც კი.
დღეს კი აქ უმუშევართა
რაოდენობა ხანთოდ მოსახლეობ
ის ორ პროცენტს სქარბობს,

ამ ცოტა ხნის წინათ
მსოფლიოს საერთაშორისო
ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ
მასალებში ნათქვამია, რომ დღეს
ისლანდიის მიერ წელიწადში
ხელფასის საბით მიღებული
ხალაური 21240 დოლარს
აღწევს. მაშინ, როცა საშუალოდ
ერთი ამერიკელი 21000 დოლარს
იღებს, და ეს არც არის გასაყე-
ობი, რადგან ისლანდიის ცხოვ-
რების დონის მიხედვით ერთ
ერთი პირველი ადგი-
ლი უკავია მსოფლიო-
ში. ქვეყანაში შემოღებულია
დაზღვევის ეფექტური სისტემა,
სამედიცინო მომსახურება,
სწავლება (უმაღლესის ჩათვლით)
ისლანდიაში უფასოა. ისლანდიას
არ უყვს ჯარი. მის როლს ასრულ-
ებს საზღვრების დამცველთა მცო-
რერიცხოვანი არმია. კუნძულის
ტერიტორიის ორ მესამედზე მე-
ტი ქვიშნარია და დეფარულია
ყინულის სქელი ფენით. ეს
ტერიტორია არც საცხოვრებლად
გამოდეება და არც სანაუ-
სათესად.

1988 წლისათვის ისლანდიაში
არ იყო ერთი უმუშევარიც კი.
დღეს კი აქ უმუშევართა
რაოდენობა ხანთოდ მოსახლეობ
ის ორ პროცენტს სქარბობს,

რასაც ზედისუფალია დიდი
შეფოთება გამოუწვევია.

მა ტურისტული მკურნაობი-
სათვის.

ბოლო დროის მონაცემებით
ისლანდიის ოჯახის (საშუალო-
ოდ მ.მ წევრია ოჯახში) საშ-
უალო თვიური შემოსავალი
151 ათასი ისლანდიური
კრონია, ეს კი დოლარზე
გადაყვანით 2300 დოლარია.
ყველაზე დიდი ისლანდი-
ელის ოჯახის თვიური შემოსავალი
80 ათასი ისლანდიური კრონია,
ასეთი კი აქ სულ ერთი ათასი
ოჯახია. ისლანდიის რესპუბლიკ-
ის პრეზიდენტის თვიური
ხელფასი 23000 კრონია, (და-
სტოვებით 3 ათასი დოლარი),
პრემიერ-მინისტრისა 27088
ისლანდიური კრონია, პარლამენ-
ტის დეპუტატი თვეში ლეზუ-
ლობს 149107 კრონს.
კუნძულის მცხოვრებთა შემო-
ხავლის თითქმის 80 პროცენ-
ტი სახელმწიფო და ადგი-
ლობრივი მნიშვნელობის გადა-
სხადს სმარდება.
დანარჩენი 70 პროცენტი ნა-
წილდება შემდგენიარად. 20
პროცენტი სმარდება კუების
პროდუქტებს, 5 კომუნალური სა-
მსახურს, 5 პროცენტი შედი-
ცინას, 5 პროცენტი სა-
ტრანსპორტო მომსახურებას.
დარჩენილი 35 პროცენტი დანა-
შოგია, რასაც ისლანდიელი
იუნებს უძრავ-მომრავი ქო-
ნების შესაქნად და უცხოეთ-

ისლანდიელისათვის კვებას
შთავარი პროდუქტია: თევზი,
ხორცი და რძის ნაწარმი.
განსაკუთრებით დიდი მოწონე-
ბით სარგებლობს ისლანდიელის
ოჯახში ისეთი ხანის თევზული,
როგორცა კალმახი, ლოქო, ქა-
შაყი და სხვა. მათ განსაკუთ-
რებით უყვართ ტყაალსული,
ნაუზის მომზარების მხრივ ისლ-
ანდიელებს მსოფლიოში პირვე-
ლი ადგილი უკავიათ.
ისლანდიელებს არ უშუქლიათ
რანე სამედიცინო თევზს საცხოვ-
რებელ ფარმაცე დანაშელობით 80
პროცენტი მოსახლეობისა ცხოვ-
რობს საკუთარ სახლშია დღე-
ისათვის საშუალოდ ერთ ოჯა-
ხზე მოდის 400,2 კვადრატ-
ული მეტრი ფართი, ოჯახის
თითოეულ წევრზე 143,4 კვად-
რატული მეტრი.
ისლანდია ყველაზე ნაკლებდა-
სახლებული ქვეყანაა ევროპაში.
(ერთ კვადრატულ კილომეტრ-
ცხოვრობს 2,3 კაცი). არ არის
რკინიგზა, ყველაზე გავრცელებუ-
ლი ტრანსპორტე ავტომანქანაა. კერ-
ძო ავტომანქანის მფლობელთა რაოდ-
ენობის მხრივ ისლანდიამ
გაუწერო ისეთ სახელმწიფოს,
როგორცაა ამერიკის შეერთებ-
ული შტატები. ყოველ 108

სულზე მოდის 504 მსუბუქი
ავტომანქანა. საშუალო შედე-
ბის მქონე ყოველი ამერიკელი ოჯ-
ახი ორი მსუბუქი ავტომანქა-
ნის მფლობელია.

განსაკუთრებულია ის რომ
მანქანების ასეთი სიმრავლის
მიუხედავად (ყოველ ხუთწევ-
რიან ოჯახზე სამი მსუბუქი
ავტომანქანა მოდის) ძალზე
იშვიათია ავტოკარები და
ავტოსახლო შემთხვევები. 1988
წელს აქ გზებზე მომხდარი
ავტოკარის შედეგად დაღუპა
მხოლოდ 28 კაცი.
კუნძულ ისლანდიის მცხოვრ-
ებთა 62 პროცენტი ყოველ-
წლიურად თავის შევსებას
ატარებს საზღვარგარეთ, ამერიკის
შეერთებული შტატებისა და
ევროპის საერთაშორისო მნიშ-
ნელობის საკუთესო კურორ-
ტებზე.
ისლანდია ის ქვეყანაა, სადაც
ანეთი იშვიათობაა დამნაშავე-
ბა. „სადაც კი ყოფილიყო
არსად არ მივერძნია თვე
ასე უშიშრად, როგორც ისლან-
დიაში“—განაცხადა რ. რი-
განმა ქალაქ რეიკიავიკის პოლი-
ციის უფროსთან საუბრისას
1986 წელს.
შარშან ისლანდიის ციხეებში
წერილმანი ხუთიგნობისათვის
სასჯელს იხდიდა 239 კაცი.
ფ. ლუზინი.
„არგუმენტი“ ი ფაქტი.

